

IVOVA ODISEJA

“Merito navale”

(Mali od palube)

(dramski tekst za djecu uzrasta 12+)

2017.

LICA:

Ivo Vizin – 12 godina, mali od palube;

Barba Tonko – skitnica, 45 godina;

Federiko Belavita – 12 godina, Ivov najbolji drug;

Špiro – 12 godina, Ivov brat od strica;

Sofija – Špirova godinu dana mlađa sestra;

Kata – Ivova majka 37 godina;

Anđela – Ivova 4 godine mlađa sestra;

Doktor – lokalni doktor, 40 godina;

I SCENA

Mala punta u Prčnju. Noć osvijetljena mjesecinom. Sa mora se čuje glas sa rive. Gradonačelnik drži svečani govor povodom otvaranja spomenika prvom Bokelju koji je oplovio svijet. Pored spomenika i naziv luke dobija ime čuvenog moreplovca Iva Vizina. Dok ide pohvalni govor o Ivu Vizinu na pontu se pojavljuje Ivo, 12 godina, obučen prolično skromno. Pantalone sa zakrpama i košulja sa po kojem starom felkom koja se ne može oprati. Vidi se da je sve to na njemu čisto iako je staro i iznošeno. Ivo sjeda na pontu, noge mu vise iznad mora, iz džepa vadi komad drveta i britvu i kreće da delje to parče drveta. Nedaleko od Iva na pontu dolazi bradati Barba Tonko – skitnica, sa kapuljačom preko glave, Ivo ga ne vidi. Barba Tonko sluša gradonačelnikov govor .

GRADONAČELNIKOV GLAS

(glas se čuje sa mora)

Velika je čast stajati ovdje, gdje svi mi sad stojimo, u luci koja večeras dobija ime našeg čuvenog moreplovca Iva Vizina. A posebno je velika privilegija, koju ja kao gradonačelnik večeras imam, da otvorim spomenik ovom našem velikanu.

Ivan Vizin je rođen 1806.godine u Prčnju, u vrijeme okupacije Boke kotorske od strane francuskog carstva, u katoličkoj porodici porijeklom iz Istre,. Pomorsku karijeru započeo je s 12 godina na jedrenjacima kao "mali od palube". Ispit za kapetana duge plovidbe položio je u Lučkom uredu – Rose, 1824. godine.

Iza Iva na pontu dolazi Federiko po gardeobi se vidi da je i on siromašan ali on, za razliku od Iva, je još i otrcan i neuredan. Federiko stiskajući noge kao da mu se piški, otrčava u žbun pored. Ni on ne vidi Barba Tonku.

GRADONAČALNIKOV GLAS

Kapetan Vizin i poručnik Fridriho Belavita zajedno s devet članova posade otisnuli su se 11. februara 1852. brikom Splendido, pod habsburškom zastavom, iz Antverpena na put oko svijeta. Plovili su rutom prema zapadu prenoseći terete. Oplovili su mnoge luke kao što su; Antverpen - Rt Rog - Valparaiso - San Francisco - Honolulu - Singapur - Bangkok - Hongkong - Rt dobre nade - Plimut - Trst. U Trst su stigli 30. avgusta 1859. godine.

BARBA TONKO

To je on (*pokazuje na Iva*). Niko nije vjerovao da će uspjeti. Kako se samo Špiro sprda kad mu je rekao da će bit i slaviji i bogatiji od njega. Bilo je dana kad ni sam nije vjerovao da će uspjeti, ali jedino što je sigurno znao je da neće odustati. I eto uspio je. I vi sad znate za njega i za njegove pomorske podvige, al ne znate kako je do toga došlo.

Ivo doziva Federika koji je u žbunju.

IVO

Federiko, Federiko, dje si se sakrio, dodji ovamo...

BARBA TONKO

(ispred sebe)

Sad ćete doznat' kako se sve to odvijalo.

FEDERIKO

A što si zadoziva Ivo. Evo me. Ne može mi se kad me dozivaš.

IVO

Ajde dođi da ti kažem nešto što još ne znaš.

Federiko dolazi, jedva zatvara šlic na svojim otrcanim pantalonama, sjedne pored Iva na pontu. Ivo mu prebaci ruku preko ramena i stegne ga. Skitnica se izgubi u žbunju.

IVO

Federiko ti si moj najbolji drug i u ime toga te imenujem za prvog oficira moga broda.

FEDERIKO

Kakvoga broda Ivo, što pričaš, nemamo ni za čibuk, a ne za brod.

IVO

Imaćemo Federiko, imaćemo.

Ivo ustaje i ponosno hoda po ponti.

IVO

Kad porastem biću kapetan broda i oploviću svijet. Biću prvi Bokelj što je oplovio cijeli svijet! Sagrađiću brik i nazvaću ga SPLENDIDO. Moći će da nosi 300 tona, imaće 30m dužine, dva jarbola sa kružnim jedrima i 2 topa. Biće obložen bakarnim

limom. A kad se vratim dobiću bijelu počasnu zastavu "Merito navale" - odlikovanje za najznačajnije pomorske podvige.

Federiko ustaje zanesen Iвовom pričom i krene da hoda ponosno s njim po ponti.

FEDERIKO

A prvi do tebe biće tvoj drug iz djetinjstva, poručnik Federiko Belavita.

Dolazi Špiro Vizin, Iвов brat od strica. Po garderobi koju nosi se vidi da je mnogo bogatiji od obojice. Sav napirlitan i uštogljen posmatra ovu dvojicu na ponti.

ŠPIRO

Kapetani i poručnici nijesu šporakaćuni ka vas dvojica. 'Ajte bar se umočite u vodu prije tih odlikovanja.

Ivo i Federiko stanu kao prenuti iz sna. Pogledaju jedan drugoga da provjere koliko su stvarno prljavi. Federiko se postidi kad pogleda svoju majicu po kojoj su fleke od razne hrane, a Ivo digne ponosno glavu jer je svjestan da nije prljav već da samo nema skupu garderobu na sebi.

IVO

Bolje i da smo šporaki, al' bar svi u školu stoje s nama. A ti kad prodješ ka' da smrdiš. Svi se izmiču.

ŠPIRO

Izmiču se da me bolje osmotre. Zavide mi, ka' i vas dvojica.

FEDERIKO

Ja ti ne zavidim.

Ivo pada od smijeha.

IVO

Čujes li ti ovo Federiko. Zavide mu. A na što ti zavide, što si ti?

ŠPIRO

Ja sam ono što ti nikad nećeš bit.

IVO

Ne daj Bože ni da budem. Federiko ako ikad postanem ovo što je on odma me potopi evo tu tu na sred zaliva..

Federiko se izmiče kao da ne želi da učestvuje u ovom razgovoru.

ŠPIRO

Eto u tom slučaju bi bar umro čist. A i bar bi se po nečemu spominjao, a ovako nećeš ni po čemu sem po šporkosti.

IVO

Slušaj Šprito, bići i bogatiji i slavniiji od tebe ili mrtav.

ŠPIRO

(kroz smijeh dok odlazi)

Onda se bolje odma sahrani. Ti nikad nećeš biti brodovlasnik, kao ja. Tvoj najveći domet je mali od palube, i što se prije s tim pomiriš biće ti lakše, Ivo.

IVO

(hvata Federika za ramena)

Dokazaću Špiru da mogu bit' i bogatiji i slavniiji od njega.

FEDERIKO

A pušti Špira trabakulu ljudsku.

Ivo se nasmije, zagrli Federika, odu sa ponte. Nakon što njih dvojica odu iz žbunja izlazi skitnica sa kapuljačom preko glave, dodje do ponte i sjedne.

BARBA TONKO

Ivo je, kao što vidite oduvjek sanjao da će biti kapetan broda i da će oploviti svijet. No, da bi se snovi ostvarili pored ogromne želje, velikog truda i rada potreban je i onaj dodatni faktor – malo sreće.

II SCENA

Na ulazu crkve sv.Nikole u Prčnju Ivo, Fedriko stoje i razgovaraju. U jednom trenutku prema ulazu idu Špiro i za njim njegova mlađa sestra, Sofija.

FEDERIKO

A što će špirovica u pomorsku školu, da i nju neće za kapetana?

Smiju se.

IVO

Ona ide na molitvu. Nemoj Sofiji da se smiješ. Ona je dobra, za razliku od brata.

Kako nailaze Ivo i Fedriko se izmiču, ne okrećući se prema njima. Federiko stidljivo zagleduje u Sofiju koja hoda i posmatra ih. Sofija primijeti Federika kako je krišom gleda.

SOFIJA

Zdravo Federiko.

Federiko se zbuni, pa čas gleda u nju čas u Iva kako će odreagovati ako joj se javi, pa tako zbunjen samo jedva razgovjetno promrlja.

FEDERIKO

Zdravo Sofija.

Špiro se na to njegovo samo okrene pokosi ga pogledom, stavi sestru ispred sebe i nastavi ka ulazu u manastir.

IVO (kroz smijeh)

Što bi to Federiko?

Federiko stidljivo, krene ka ulazu u manastir. Ivo vidi da mu je neprijatno potrči za njim i zagrlji ga.

IVO

Malo ti se sviđja Šprirovica ili mi se čini?

Federiko mu ljutito ramenom zbaci ruku sa sebe.

III SCENA

Ivo ulazi u svoju kuću, prilično siromašno opremljenu. U prostoriji se nalazi sto sa 4 stolice koji je postavljen. Na jednom kauču u dno prostorije leži Ivova sestra Anđela koja je bolesna. Ivo ide do nje, grli je, nešto joj šapuće, smiju se. Anđela se zakašlje. Ivova majka Kata, u crnini, iznosi šerpu u kojoj je ručak.

KATA

Stigao si.

Ivo dolazi do majke ljubi je.

KATA

'Ajde sjedi da objeduješ. A ti mala što se smiješ?

Anđela se i dalje smije i kašljucka. Kata sipa Ivu čorbu iz šerpe pa sipa i u drugi tanjir kreće da ide da nahrani Anđelu.

IVO

A sjedi majko, objedujj sa mnom pa ću je ja nahraniti kad jedem.

KATA

Ma da, pa da se opet zagrcne od smijeha sa tobom.

ANĐELA

A neću se zagrcnuti. Oću da me Ivo hrani.

KATA

Dobro, dobro.

Kata Sjedne da ruča. Ivo se nagne majki iza leđa, namigne sestri ona se nasmije.

IVO

Je li strina Zaga donijela šolde?

KATA

Ma pušti to sad, jedi. I nemoj slučajno da si više išao kod nje da tražiš.

IVO

Kako mogu tako, majko? Striko Marko je preda mnom prije nego je pošla reka Špiru da nam mora davat zato što se on zakleo tati da će mu držat familiju ako se njemu što desi. Da je meni moj otac reka da moram ispunit' neko njegovo obećanje ja ne bih živ bio da to ne učinim. A posebno što su eto obojica poginuli. A znam da se i mrtvi šjekiraju, ako ovo vide, što Špiro i ja nismo braća ka njih dvojica što su bili.

KATA

Neka Ivo, pušti tu priču sad. Snaćemo se.

Kata ustane od stola i ode u kuhinju. Ivo pogleda za njom zabrinuto, a onda ustane i ode do sestre da je nahrani.

IV SCENA

Ivo dolazi na pontu sa šerpicom u ruci. Gleda okolo kao da nekoga traži.

IVO

Barba Tonko, đe si...

Iz žbunja izlazi skitnica iliti barba Tonko.

BARBA TONKO

Evo me, Ivo, tu sam.

IVO

Već sam se bio zabrinuo. Evo malo tople supe, nije bilo ničeg drugo. Strina Zaga opet nije dala pare, a majka neće da traži.

BARBA TONKO

(zagrcne se)

Čekaj, čekaj...

Ivo skoči, udara po leđima barbu.

IVO

Je li vam dobro?

BARBA TONKO

Nije dala šolde?

IVO

Nije.

Skitnica ostavi šerpu pored sebe, iznerviran je. Zagrli Iva i pomiluje ga po kosi.

BARBA TONKO

Moraš opet otići kod nje Ivo. Podsjeti je što joj je muž rekao prije nego je otplovio na svoju zadnju plovidbu.

IVO

Ne smijem, majka mi je strogo zabranila da idem opet da tražim.

BARBA TONKO

Moraš Ivo. Nemoj reći majki.

IVO

A ne bih joj ja reka' nego joj strina kaže. Prošli put kad je donijela rekla je i mogla si ti doći, a ne Iva šalješ da mi traži.

BARBA TONKO

E moj Ivo, i oholost i škrtost su smrtni grijesi, a tvoja ih strina očigledno nije svjesna.

IVO

Mislim da nije do nje. Špiro se tu pita. Od kad je stric poginuo, ona se skroz pogubila. On je o svemu odlučivao, ona nije morala ni o čemu da misli. Sve joj je bilo obezbijedeno, plaćao joj je pomoćnice i dadilje, o svemu je brinuo. I eto jedom se nije vratio sa broda. I od tada je ona sve odluke prepuštila Špiru. Mislila je da će i on ka' mu otac o svemu brinut', a on... Svi se pitaju na koga je takav, po kome mu je to došlo.

BARBA TONKO

Po vaspitanju, moj Ivo. Po pogrešnom vaspitanju.

IVO

Nije. Znaš kako je njega stric pazio, kako ga je volio... Nema toga što za Špira nije htio učinjet'. Špiro je uvijek prvi u Boku imao sve te neke zanimljive stvari iz raznih krajeva. Stric bi mu, đe god da je plovio, kupovao sve što niko od nas nije nikad vidio. A onda kad dodje s broda, svuda ga je znao vodit'. Šio je kod najboljih krojača. Ima robe toliko da bi mogao obući svu vojsku u Boku.

BARBA TONKO

E pa baš to i kažem. Pogrešano vaspitanje. Da mu nije moglo bit sve što mu je bilo Špiro bi bio bolji. No eto izgleda se tu više ništa ne može.

VI SCENA

U kući. Ivo sjedi pored kauča na kojem mu leži sestra koja je i dalje bolesna, sad već ima jako izražene podočnjake, blijeda je i djeluje jako iscrpljeno. Ivo pored nje delje onaj komad drveta koji je započeo na ponti, koji sad već liči na brod. Na stolu pored se vide jedra koja su prpremljena za tu maketu broda na kojem Ivo radi.

ANDELA

Biće ti lijep taj brod Ivo.

IVO

Nazvaću ga po tebi. (*ostavi brod i krene da je giliće*) Ovo će bit brik zvani Anđela.

Andela se smije, ali teško diše i sipi kad udiše, a od smijeha kreće da kašlje. Njen kašalj ukazuje na tuberkolozu.

ANDELA

Voljela bih da me povedeš s tobom na pontu kad budeš puštao Anđelu da isplovi.

IVO

Poveo bih te, al je vjetar, a već si bolesna i kašlješ.

Utoliko u prostoriju ulazi njihova majka sa doktorom.

KATA

Evo tu je ona.

Doktor dolazi do Anđele, Ivo zbunjen gleda doktora i izmiče se da doktor može da priđe Anđeli. Doktor se spusti do Anđele, rastvori joj spavaćicu i nasloni uvo na njene grudi.

DOKTOR

Diši

Ivo dolazi do majke. Kata ga prigrli uz skut i preplašeno gleda u doktora.

DOKTOR

Ne diši.

IVO

'Oće li bit dobro?

Doktor mu da znak prstom na usta da ne govori.

DOKTOR

Nakašlji se.

Kako se Anđela nakašlje doktor se odvoji od nje kao da mu je sve jasno. Ustane, krene ka Kati da joj glavom znak da izađe jer ne želi da govori pred djecom. Kata pomiluje Iva po kosi i izađe za doktorom. Doktor i Kata izađu, a Ivo krišom ode do vrata da čuje što pričaju. Doktor i Kata stoje u hodniku kuće ne primjećuju da ih Ivo sluša.

DOKTOR

Šjora Kato, nemam baš dobre vijesti. (*Kata se uzdržava da ne zaplače*) Mislim da je

u pitanju sušica. Ne mogu ništa da garantujem. Morate je izolovati, davati joj tople napitke... I moliti se Bogu. Eto ako još nešto treba ja sam tu.

KATA

(jedva se suzdržavada ne zaplače)

Ja sad nemam da vam platim, pa za koji dan...

DOKTOR

Šjora Kato, ne treba ništa da se plati. *(ljubi joj ruku, ali se na tom poljupcu zadrži malo duže)* Ja bih za vas uradio što god da treba, vi to znate. I samo se molim Bogu da ćete jednog dana pristati na moju ponudu, koja je za vas uvijek otvorena.

KATA

Nemojte sad molim vas. Nije trenutak.

DOKTOR

Znam. Izvinite. Samo sam htio da znate da ću vas čekati koliko god to dugo bilo.

Doktor odlazi. Kata zaplače i otrči ka kuhinji da je djeca ne vide. Ivo iz prikrajka gleda za njom, briše ljutito suze koje mu teku niz lice i vraća se kod sestre. Zagrlji je.

ANĐELA

Šta je bilo, što kaže doktor kad ću ozdraviti?

IVO

(stegne je jako)

Za koji dan.

ANĐELA

(pokušava da se izvuče iz njegovog zagrljaja)

Ma jesi li to tužan nešto?

IVO

(pusti je, uhvati je za ramena, pogleda je i nasmije se)

Ma kako mogu bit tužan kad će mi moja Anđela za koji dan ozdraviti. I onda idemo na pontu da puštamo brodove.

Anđela se nasmije, zagrlji ga, krene nešto da izusti ali je kašalj zaustavi.

VII SCENA

Skitnica sjedi na pločniku u blizini ponte. Nedaleko od njega nailazi Špiro, hoda nadmeno, prolazi pored Barba Tonka - skitnice i gleda ga podozrivo, ovaj ga uhvati za ruku. Špiro se otrgne sa gađenjem, zamahne nogom na Barba Tonka - skitnicu, on ga uhvati za nogu i obori ga polako na pod, pazeći da ga ne povrijedi. Špiro se koprcu i ljuti.

ŠPRIO

Pušti me, pušti me, šporakaćune jedan.

BARBA TONKO

(drži ga jako)

Slušaj me Špiro. Bio sam ti s ocem do zadnjeg trena. Kad su nam Napoleonovi zaplijeni brod, svi smo završili u more. Plivao sam s njim, evo ovako... *(nasloni ga leđjima okrenutog sebi na grudi i drži ga rukom ispod vrata)*. U jednom trenu sam samo osjetio kako je skroz ukočen... nije disao. Punih četiri sata sam ga tako držao nadajući se da će da oživi. Morao sam ga pustiti na sred mora kako bih sebe spasio jer sam bio preumoran nisam moga više ni sebe održavat na vodi. Dok smo plutali tako prije nego je.... Sve mi je isrpicao o tebi o porodici... O svom bratu koji je poginuo u brdolomu nekoliko godina prije... *(Pusti Špira, on ostane pored njega, sluša ga)* Rekao mi je da se zakleo da će brinuti o porodici svoga brata, da će ih izdržavat' dok god to bude bilo potrebno. A sad si ti Špiro njegov nasljednik i moraš to preuzeti na sebe. Ne smiješ zanemarit' očev zavjet. Navući ćeš grijeh na sebe i svoju porodicu.

Špiro ustane. Otrči niz ulicu.

BARBA TONKO

E moj Špiro, je li ti išta bitno do da se napirlitaš i šepuriš ka paun.

VIII SCENA

Ivo sjedi na pontu, gleda u pučinu. Iza njega dolazi Sofija, spusti mu ruku nježno na rame, sjedne pored njega. Ivo je bratski zagrlji i poljubi u obraz. Nekoliko trenutaka tako ćutke sjede, Sofija zagleduje Iva, koji je baš tužan. Sofija nekako pokušava da prekine tu neprijatnu tišinu.

SOFIJA

Bila sam do strine da pitam kako je Anđela...

Ivo je ponovo poljubi je u obraz.

SOFIJA

Rekla mi je da si na pontu...

Ivo klimne glavom.

SOFIJA

Htjela sam da je vidim al' strina kaže da se ne smije kod nje.

IVO

Ne, izolovali smo je.

SOFIJA

(vadi iz dzepa smotuljak para, stavlja ih pored Iva)

Evo uzmi ovo, kupi joj što treba... Voće, čajeve...

IVO

(Ivo pogleda smotuljak i vraća ga Sofiji)

Ne treba Sofija. Hvala ti.

SOFIJA

Molim te Ivo. Ja bih kupila al ne znam što vam treba.

IVO

Uzmi ovo, molim te.

SOFIJA

(gurne mu ruku sa parama od sebe)

Ivo uzmi to. Niko ne zna da sam ti donijela do ti i ja. To su moji šoldi.

Ivo nastavi da gleda u pučinu. Sofija u njega pa u pučinu. Ivu kreću suze ali ih suzdržava. Sofija ga saosjećajno pogleda, zagrlje se. Na pontu iza njih dolazi Federiko. Kako ugleda Sofiju sav se pogubi. Prilazi im polako. Sofija ga primijeti, ustane.

SOFIJA

Ivo, pozdravi Anđelu.

IVO

(klimne glavom)

Sofija. Hvala ti.

SOFIJA

(dok odlazi zastane pored zbunjenog Federika)

Zdravo Federiko.

Ivo se okrene, ustane, obriše suze, trudi se da djeluje raspoloženo.

FEDERIKO

Sofija.

Federiko projuri pored nje do Iva. Ivo i Sofija se pogledaju i nasmiju se Federiku. Ivo joj namigne.

IVO

Sofija, ostani još malo. Federiku bi bilo milo.

Federiko ga udari po ramenu i ljutito sjedne dalje od njega.

SOFIJA

Rado, Ivo, ali moram kući. Majka će brinuti gdje sam do sad. Pa neki drugi dan.

IVO

Važi, kad god hoćeš. Mi smo ti stalno ovdje na pontu sem kad smo u školu.

SOFIJA

Navratiću. Adio.

IVO

Adio Sofija. *(udari Federika)* Kaži adio. Budi pristojan.

FEDERIKO

(promrlja i vrati Ivu udarac)

Adio.

Sofija ode smijući se. Ivo uhvati Federika pod vrat.

IVO

Što se smeteš sav tako kad je vidiš. Ne možeš tako, moraš malo da budeš... ono znaš? A ne tako smušen.

FEDREIKO

(iščupa se iz Ivovog stiska pod vrat, i krene na njega, rvaju se)
Nisam ja smušen, nego si ti nepristojan pa mi bude neprijatno.

IVO

(dok se rvaju)

Od mene ti bude neprijatno?

FEDERIKO

Jes. Ti se škercaš, a meni je ona bitna.

IVO

(šaljivo)

Ma što veliš moj Federiko.

Gurajući jedan drugog skliznu s ponte i upadnu u more.

IVO

(počne da se smije)

Ka' da ja ne vidim, ne da ti je bitna, nego da si potpuno zablesio?! Ma ja se samo šalim s tobom beno jedna.

Dok se Ivo pokušava ispet na pontu a Federiko ga svaki put vrati u vodu. Na pontu dolazi Špiro. Staje i gleda ih sa podsmijehom.

ŠPIRO

A jesu li se šporakaćuni konačno okupali?!

Federiko prestane da sputava Iva da se popne. Umire se obojica. Ivo se penje na pontu, za njim Federiko pokušava pa padne. Špiro pruža ruku Federiku da ga izvuče. Federiko prihvata stidljivo i penje se na pontu. Ivo staje podalje od Špira, ne provocira ga, ne ulazi u sukob i ne odgovara mu na njegovu opasku, što je vrlo čudno za Iva. i Špiro vadi maramicu iz sakoja briše ruku koja mu se pokvasila dok je izvlačio Federika.

ŠPIRO

I momci što se ne poskidaste, prije kupanja. Vidi kakvi ste, ka' pokisli.

FEDERIKO

A slučajno upadosmo u more, nismo planirali...

ŠPIRO

(kroz smijeh)

A nijeste planirali.

IVO

Špiro, htio sam nešto da te pitam.

ŠPIRO

Pitaj Ivo. Što si se snuždio?

IVO

(stiska zube, pokušava da se uzdrži da mu ne odgovri kako ne bi htio)

Trebao bi mi posao. Pa sam mislio da me ubačiš na brod ka maloga.

Špiro ga gleda. Vraća maramicu u džep. Kreće.

ŠPIRO

Oću Ivo, oću. Toliko mogu za tebe uradit', ipak si mi brat. *(dok odlazi)* Ne valja kad čovjek poleti više no što može, jer se taj let vazda završi na vrh glave. I milo mi je što si ti navrijeme uvidio koji su ti dometi.

Špiro ode. Federiko zbunjeno gleda Iva.

FEDERIKO

Što ti bi Ivo?

IVO

Anđela...

Ivo ode. Federiko nekoliko trenutaka gleda za njim, pa ode i on. Kad na ponti nema nikoga, iz žbuna izlazi Barba Tonko – skitnica. Dolazi do kraja ponte gleda ka moru.

BARBA TONKO

Na šta te sve muka natjera. E, prokleti šoldi. Tako je Ivo počeo da radi kao mali od palube. To je težak posao, radiš sve što treba, što drugi neće. Svaki cent koji bi zaradio davao je za Anđelino zdrvalje. A Špiro je koristio svaku priliku da ga dodatno unizi. Kao da mu je malo muke u životu bilo nego da mu on još malo zasoli.

A Ivo je samo ćutao i radio. Više nije bio onaj isti koji bi mu na prvu odgovorio.

Povlačio se, ćutao i trpio. A što je najgore nije imao nikoga s kim bi svoje muke podijelio. A pitate se kako nije kad je imao Federika. E pa nije ga imao.

IX SCENA

Nedaleko od ponte pojavljuje se Federiko, sredjen, čist, naprilitan, u garderobi u kojoj bi Špira mogli zamisliti ali Federika teško. Šetka se po ulici šepureći se.

Nailazi Špiro. Barba Tonko –skitnica stoji i dalje na ponti, gleda ka Fedriku i Špiru, al ga oni ne vide.

ŠPIRO

O Fedriko dobro ti stoji. Vidiš ti si taman broj manji od mene i davaću ti sve ono iz čega izrastem

FEDERIKO

Dobro mi stoji, a?

ŠPIRO

Prvo da te naučim da hodaš ka šjor, a onda ćemo da učimo kako da se izražavaš. Ne možeš pred mojom sestrom tako (*naglašava*) Aaa...? Moraš da znaš bonton, pravilno da pričaš, da se ponašaš...

Fedriko sluša Špira, uzdiže glavu i staje pored njega, tako kako on zamišlja da gospodin treba da stoji.

FEDERIKO

A kad ćemo izaći sa Sofijom?

ŠPIRO

Polako. De žuriš? Prvo obuka, maniri... Onda Sofija. (*posprdno*) I ne zaboravi. Ako hoćeš da budeš šjor moraš paziti s kim se družiš. Jer znaš ono... S kim si takav si.

Špiro ode samozadovoljno se smješkajući. Federiko klimne glavom, ostane još nekoliko trenutaka da se šepuri po ulici, vježbajući stav gospodina.

BARBA TONKO

(*za sebe*)

E moj Špiro, lako li je tebi činjet škerce. Treba ti da ostaneš bez ide ičega pa da te vidim onda s kim bi se posprdava.

Nedaleko od Fedrika pojavljuje se Ivo sa šerpicom u ruci, gledajući ga kako se šepuri po ulici. Federiko ga primjeti i odma ode ubrzanim korakom. Ivo proprati Federikov odlazak tužnim pogledom i krene na pontu. Ivo u šerpici nosi ručak za barba Tonka. Pruži šerpicu barbi i sjedne na pontu, zagleda se u pučinu.

BARBA TONKO

Kako ide Ivo?

IVO

Dobro.

BARBA TONKO

Jesi umoran?

IVO

Nisam, nisam.

BARBA TONKO

Što je momče? Što si potišten? Kaži ti svom barbi...

IVO

Razmišljam kako da se ne opterećuješ nečim što ne možeš promijenit, što ne zavisi od tebe?

BARBA TONKO

Na šta misliš Ivo? Na Anđelu, na Špira?

IVO

Na Anđelu i na Špira... na Federika!

BARBA TONKO

A?

IVO

Ne znam će sam pogriješio? Čime sam zaslužio da bježi od mene? Gledao sam ga ka' brata. Nema toga što nisam htio učinjet' za njega. Nisam ga razdvajao od Anđele. A on me izbjegava. Jedva klimne glavom kad me sretne i to kad niko ne vidi. Sad ga gledam sav napirlitan samo mu kotula fali. Prišao sam mu jedan dan da ga pitam što sam učinio. On je strkao ka' oparen. Da bar znam što sam učinio lakše bi mi bilo. Ono, škerca sam se s njim zbog Sofije, al' ne zlobno, nego onako. Eto, dirao sam ga kako bi se opuštió, da nije stidljiv toliko. A ne da bi se sprdao s njim ka' Špiro, od kojega se ne razdvaja sad.

BARBA TONKO

Nisi ti Ivo niđe pogriješio. Svak bira svoj put, što ne znači da izabere pravi. Federiko je izabrao i nije još svjestan da je pogrešno birao. Bitno je da kad shvati da ne bude kasno da se ispravi.

IVO

A možda je on izabrao pravi, a ja krivi? Možda. No ja nisam imao puno izbora. Nego

mi fali ta bena, baš mi fali. Sve mi je lakše bilo kad sam znao da kad dodjem na ovu našu pontu da ćemo se on i ja isćakulat', iškercat'. Maštali smo zajedno o vijeđu oko svijeta, o bogatstvu, o slavi... I nekako sam se lakši osjećao poslije toga. Ka' da mi se neko breme skine s mene.

BARBA TONKO

Mlad si Ivo. Biće pravih drugova još. Biće. Tek si počeo da živiš.

IVO

Biće, biće. Al treba vjerovat' da neće i ti novi ovako isto u jedan tren nestat' ka Federiko.

BARBA TONKO

(zagrlji ga)

To je život, Ivo. Sve je neizvjesno. Al ne smiješ gubit' vjeru u sebe. Jedino je to bitno.

X SCENA

Ispred kapije crkve sv.Nikole u Prčnju stoje napirlitani Federiko i Špiro. Špiro ga lupka po leđjima da se ispravi, pokazuje mu kako treba da stoji, kako ruke da drži. Njima iza leđja iz suprotnog pravca nailaze Ivo i Sofija. Špiro ih primijeti. Sofija zagleda Federika u čudu.

SOFIJA

Da nije kakvi maskenbal?

Špiro i Ivo počinju da se smiju. Federiko se okrene i klimne glavom Sofiji. Špiro ga lupi po leđjima i da mu znak glavom da nešto kaže.

FEDERIKO

Ljubim ruke mlada damo.

Sofija gleda Iva pa Špirira, počinje i ona da se smije. Federiko se postidi.

SOFIJA

Što ti se desilo Federiko? Što je ovo Špiro, a je li se vi ovo nešto škercate sa mnom?

ŠPIRO

S tobom ne, draga sestrice.

SOFIJA

Ma dobro. Idem ja ne molitvu. Ivo vidimo se poslije.

Sofija ode, Ivo krene ka kapiji za njom, ali ga Špiro zaustavi pitanjem.

ŠPIRO

Ivo, što ćeš ti ovđe zar nisi na palubu?

IVO

Mijenja' sam smjene. Moram školu završvat' Špiro.

ŠPIRO

A što moraš? Kad imaš brata brodovlasnika ne treba ti. Neću ti tražit pomorsku za malog od palube. Priznaću ti praksu.

IVO

(spusti glavu da se ne primijeti da ga nervira)

Treba Špiro jer bih iša' dalje.

ŠPIRO

O, postali smo halpljivi. Što da nećeš za kapetana da polažeš?

Ivo ga samo pogleda i prodje kroz kapiju. Špiro se smješka samozadovoljno, okrene se ka smušenom i postidjenom Fedriku.

ŠPIRO

Što si se snuždio? Pa neobično je svima da si ti sređen. Vidiš li da sam bio u pravu? Ali polako zaboraviće se brzo šporke Fedriko, a pamtiće se šjor Federiko. I odlično si postupio što se nisi javio Ivu. Ne treba ti on ništa sem da ti ruši ugled.

Federiko ga samo glada i klima glavom dok idu ka kapiji crkve.

FEDERIKO

A Sofija može s njim, ma i ti s njim pričaš?

ŠPIRO

To je drugo Fedriko mi smo familija. Ja ih izdržavam, brinem o njima, Sofija isto. Razumiješ? Al neću s njim ići na bal ili na neki bitni događaj, niti se šetati po gradu.

Tu pred kuću, na pontu, ispred škole, to može, ali samo jer smo rod.

Odu obijica.

XI SCENA

U kući kod Iva. Doktor i Ivova majka Kata sjede u trpezariji razgovaraju. Ulazi Ivo. Ugleda doktora, namršti se, pozdravi se s njim ali vrlo distancirano, zagledajući ga analitično.

IVO

Ima li napretka?

DOKTOR

(bira riječi, ali mu se vidi zabrinutost)

Teško je još reći. Kašalj je malo blaži, ali i dalje je jako iscrpljena.

KATA

Ivo...

IVO

Evo, evo...

Ivo vadi novac iz džepa i daje majki. Ona uzima, broji, pa daje doktoru. Doktor odbija, ustaje. Ivo odlazi u kuhinju.

DOKTOR

Šjora Kato ne dolazi u obzir. Nisam tu zbog šoldi. Ja sam prije svega prijatelj kuće.

KATA

Ma uzmite molim vas.

DOKTOR

Nemojte. Ne bih mogao... Pa ako Anđela ozdravi onda ćemo proslaviti.

Doktor vadi iz torbe neku bočicu.

DOKTOR

I evo probajte ovo da joj mažete po grudnom košu. Možda pomogne.

Kata uzima. Ivo se vraća sa šerpicom u ruci dolazi do stola sjedne da jede.. Doktor odlazi, Kata ga prati. Ivo sluša njihov razgovor koji se odvija kod ulaznih vrata.

KATA

Hvala vam doktore. Mnogo vam hvala.

DOKTOR

(uzima je za ruke)

Draga šjora Kato, ne treba da mi zahvaljujete. Ja samo žalim što ne mogu više da uradim.

Kata se postidi. Izvuče ruke iz njegovih. Otvori mu vrata. Doktor izlazi.

KATA

Hvala vam.

DOKTOR

Doći ću ponovo ovih dana.

Doktor ode, Kata ulazi. Ivo ljutito jede.

IVO

Vidiš li ti da ti se ovaj doktor udvara?

KATA

(oštro ga pogleda)

To se tebe ne tiče.

IVO

(naglo ustaje, viče)

Tiče me se. Ovo je moja kuća i ne možeš ovde dovodit'...

Ivo kreće da izađe. Kata ga zaustavlja.

KATA

Stani, stani. Kako to pričaš sa mnom?

Ivo okrene glavu od nje.

KATA

Vrati se da porazgovaramo. *(Ivo se vrati, stoji ćutke ispred nje)* Jesam li ja vama dobra majka?

IVO

Jesi. Najbolja.

KATA

I tako će uvijek biti. Ja sam Ivo prije svega majka, ali sam i žena. I još uvijek sam mlada. Tvoj otac, sa kojim sam imala prelijep život i kojeg sam voljela više nego što

ću ikad ikoga, je poginuo prije šest godina. Sad sam sama sa vama, sve teže se nosim sa svim problemima koji nas sustižu. Treba mi oslonac Ivo, treba mi čvrsta ruka.

IVO

(ponovo prasne)

A što sam ja? Ja se evo brinem o svemu. Pomažem ti, dajem sve od sebe da te rasteretim svega. Ja sam ta čvrsta ruka u ovoj kući.

KATA

Smiri se Ivo. Jesi i niko ti to neće uskratiti. Ti si sad glava ove porodice. I ti si najbolji sin kojeg majka može da poželi. I sigurna sam pored tebe. Znam da ćeš nam sve obezbijediti i da nas nećeš nikad napustiti. Ali Ivo, ono o čemu ja pričam mi ti ne možeš pružiti, a to tebe ne može ugroziti niti bih dozvolila. Ali moraš da razumiješ i da prihvatiš. Zar ne bi volio da me vidiš srećnu? Isto kao što se ja radujem svakom tvom uspjehu i sreći, moraš i ti mojoj.

Ivo stoji nekoliko trenutaka.

IVO

Mogu li sad da idem, Anđela me čeka.

KATA

Možeš.

Ivo izade, Kata sjedne za zabrinuta za sto duboko udahne i izdahne.

XII SCENA

Ivo ulazi kod Anđele, ona leži iscrpljena na krevetu. Ivo kreće da je poljubi ona se izmiče postavlja mu ruku.

ANĐELA

Nemoj Ivo. Zaraziću te.

Ivo joj skloni ruku legne pored nje i zagrlji je čvrsto.

IVO

Ti da me zaraziš. Pa ti si moja najslađa sestrice i od tebe samo ljepota može da mi pređe.

Anđela se smije i ušuška se na Iva.

ANĐELA

A kako ću ja bez tebe kad pođeš da oploviš svijet?

IVO

Čekaćeš me, pisaću ti iz svake luke. Kupovaću ti najljepše pokolone iz svih krajeva svijeta. I svi će po Prčanju pričat: "Ajmo kod Anđele da vidimo što joj je sve Ivo donio."

Utoliko Sofija dolazi na vrata.

SOFIJA

Spavate li?

ANĐELA

(se ozari kad ugleda Sofiju)

Sofija, došla si.

Ivo se okrene i očima daje znak Sofiji da ne prilazi.

IVO

Ne ne Sofija, sad ću ja.

Sofija ipak prilazi i pokaže Ivu da se ne boji. Stegne ga za ruku da ostane gdje jeste. Sofija se prebaci sa druge strane na krevet da legne i ona sa njima, tako da je Anđela sad između njih dvoje. Anđela sva srećna gleda čas jedno čas drugo, grli ih, srećna je.

ANĐELA

Kako sam srećna. Pa ja imam najboljeg brata i sestru na svijetu.

SOFIJA

Šta se ono dešava sa Federikom? Ja sam mislila da je on fin, da je kao ti. Da ga ne zanima pirlitanje i šepurenje kao Špira. Zato mi je bio drag, a on pobenavio u zadnje vrijeme. Svi se škercaju s njim.

IVO

A ne znam. Zaljubljen je pa ne zna što će od sebe.

SOFIJA

U koga je zaljubljen?

IVO

Kako ti nije jasno, Sofija?

ANĐELA

On samo za tebe pita kad god dodje. Da neće doći Sofija? Je li bila Sofija?

SOFIJA

(postidi se, ali joj je drago)

Pa što mu nisi rekao da ne mora škerce od sebe činjet da bi ga ja primijetila.

IVO

Reka' bi' mu nego neće ni da stane sa mnom. Špiro mu ne da.

ANĐELA

A sviđa ti se Fedriko? Vidi se.

SOFIJA

Ma ne sviđja.

IVO

Sviđa joj se, a Anđela?

Anđela krene da goliša Sofiju i Ivo se pridruži, svi se smiju.

IVO, ANĐELA

Sviđa ti se, sviđa.

SOFIJA

(kroz smijeh)

Ma, ne sviđa.

XIII SCENA

Ponta. Dolazi Federiko sav napirlitan zagleduje ima li koga, provjerava vidi li ga neko da je tu. Kad se uvjeri da nema nikoga, dodje do ponte, sjedne i zagleda se u pučinu. Ubrzo za njim iz zbunja sa s trane pojavljuje se barba Tonko-skitnica. Prilazi mu nečujno. Krene da sjedne pored njega, Fedriko skoči od straha. Barba Tonko ga uhvati za rame i spusti nazad na pontu.

BARBA TONKO

Smiri se Federiko, to sam samo ja.

Federiko, nevoljno, ponovo sjedne na pontu.

BRABA TONKO

Pa kako si Federiko? Ima li što novoga?

FEDERIKO

(ispod glasa)

Dobro sam. Nema ništa.

Federiko se okreće iza sebe, gleda ima li koga.

BARBA TONKO

Što si uznemiren? Čekaš nekoga?

FEDERIKO

Ma ne. Ne go gledam kad će Špiro doć'.

BARBA TONKO

Špiro?

FEDERIKO

E. Dogovrili smo se da se nadjemo gore na ulicu.

BARBA TONKO

(pravi se da ništa ne zna)

A od kad se ti i Špiro družite?

FEDERIKO

(krene da ustane, a brabra ga opet vrati)

A evo neko vrijeme.

BARBA TONKO

Aha. Meni se činilo da se ti i Ivo ne trpite s njim.

FEDERIKO

Ivo se ne trpi s njim, a ne ja. Meni je Špiro drug.

BARBA TONKO

A je li? Pa lijepo. Nisam znao. Dobar ti je drug?

FEDERIKO

(ugrabi da ustane prije nego ga barba uhvati)

Jes, najbolji.

Federiko ode. Barba Tonko pogleda za njim, ostane da sjedi na pontu. Utoliko na pontu dolazi Ivo sa svežnjem u kojem je malo hljeba i sira za barba Tonka.

IVO

Barba Tonko tu si, taman sam mislio da te tražim.

BARBA TONKO

A đe bi ja bio moj dobri Ivo.

Ivo mu daje svežanj, sjedne pored njega na pontu. Barba Tonko razmotava svežanj uzima hljeb i sir i jede.

IVO

Barba, a da dodješ ti kod mene kući da se malo okupaš, obriješ, presvučeš. Daću ti oćeve robe, ima ostalo je, majka to sve i dalje čuva.

BARBA TONKO

A što bi Ivo, do sad si mi vazda zborio da bi se Kata ljutila da dovodeš skitnicu u kuću?

IVO

Kako mi to sad čudno zazvučao. Ali ti znaš da mi se majka zove Kata?

BARBA TONKO

A Prčanj je malo mjesto Ivo, sve se zna.

IVO

Ma jes, nego mi u tren bi čudno nisi je nikad po imenu nazvao.

BARBA TONKO

Pa 'oće li se ljutit'?

IVO

A to me ne interesuje, neka ljuti ili ne ljuti kako 'oće. Ja ću u moju kuću dovest' koga ja 'oću.

BARBA TONKO

Čini li mi se to ili si ti nešto ljut na majku?

IVO

Ma, pušti to.

BARBA TONKO

Ivo, znaš da meni možeš sve reć'.

IVO

A je li se tebi majka preudala pošto ti je otac umro?

BARBA TONKO

Aha! To te muči. Nije Ivo. Ali je meni majka bila stara žena, 72 je imala kad mi je otac umro. A tvoja je majka mlada žena. I tvoj otac da može sa onoga svijeta bi joj dao blagoslov siguran sam. Jer znam koliko je volio. Ma i ona njega. Nema dvoje u Prčanj koji su se više od njih voljeli. A kad nekog voliš onda ti je njegova sreća bitnija od tvoje. Pa eto vidiš li što ti činiš sve da bi Anđeli pomoga, da bi je vidio srećnu. E tako moraš isto i za majku Ivo. I njena sreća ti mora bit jednaka ka i Anđelina.

IVO

Ma okle ti to sve znaš.

BARBA TONKO

A znam sve o vama Ivo. Reka sam ti da sam ti sa stricem plovio, eto bili smo zajedno do zadnjega trena. Marko je samo o vama priča, o tvome ocu... I prije nego ga je more uzelo, reka' mi je da vas obiđem da vidim treba li vam što. Da vam se nađem.

IVO

E dobri moj striko Marko. Da je bar on živ, sve bi ovo drukčije bilo.

Barba Tonko ga zagrlj stoje tako nekoliko trenutaka dok Ivo ne ustane.

IVO

Moram ić', a sjutra dolaziš kod nas. Adio.

BARBA TONKO

Adio Ivo.

Ivo ode. Barba Tonko se povuče u svoje žbunje pord ponte. Ubrzo za tim na pontu dolazi Sofija, gleda ima li Iva. Za njom dolazi Špiro.

ŠPIRO

Pitah li te ja Sofija đe ćeš? 'Oli da se nađeš s Ivom?

SOFIJA

Pa rekla sam da ću malo oko kuće?

ŠPIRO

Ovo nije oko kuće no niz ulicu. Slušaj Sofija, smanjićeš druženje sa Ivom. Jer to nije tvoje društvo.

SOFIJA

A što nije, on mi je brat ka' i ti.

ŠPIRO

Ka' i ja? Ja sam ti rodjeni brat.

SOFIJA

Otac nam je vazda zborio da Iva i Anđelu ne razdvaja od nas i da se mi moramo držat' ka rođeni.

ŠPIRO

A đe ti je sad otac?

SOFIJA

(pogne glavu samo što ne zaplače)

Ovdje *(pokazuje na srce)* i ovdje *(pokazuje na glavu)*

ŠPIRO

Sofija, oca više nema, utopio se. I prihvati više to. Sad sam ja taj koji određuje što će se i kako će se. A ja ti kažem da smanjiš druženje sa Ivom šporakaćunom.

Sofija zaplače i otrči niz ulicu. Špiro krene da ide. Ali barba Tonko izađe iz žbunja i zgrabi ga. Špiro krene da urla, ovaj mu začepi usta, drži ga jako da ne može da mrdne ni progovori.

BARBA TONKO

Sad ću te puštit ali kreneš li da se dernjaš ili bježiš uvatiću te i utopiću te ovjde po sred zaliva. Jesi čuo?

Špiro klima glavom.

BARBA TONKO

Ostaćeš ovdje kad te puštim da ti rečem koju i onda možeš ić'. Je li jasno?

Špiro prestravljen opet klimne glavom. Barba Tonko ga pušti. Ovaj ostaje prestravljen tu na isto mjesto đe ga je barba ostavio. Barba vadi maramicu iz Špirovog džepa i daje mu je.

BARBA TONKO

(ironično)

Evo ti frcelet da se očistiš jer sam te ošporka.

Špiro uzima maramicu drži je u ruku, ne čisti se. Stoji kao ukopan. Utoliko iza njih, da ga ne vide ni jedna ni drugi, pojavljuje se Fedriko. Kako vidi barba Tonka i Špira prestravljenog, sakrije se da bi vidio o čemu se radi.

BARBA TONKO

Što činiš ovo Špiro sa Ivom? 'Oćeš svakoga da odvojiš od njega. Što je s tobom? Što si ljubomorán tako na njega?

ŠPIRO

Ja na njega? Nije nego on na mene.

BARBA TONKO

On na tebe šporkoga?!

ŠPIRO

Ja šporak?! Nema čistijega i ljepše obučenog momka od mene u Prčanj.

BARBA TONKO

Šporak si u dušu Špiro, džaba ti sve te kotule što nosiš.

ŠPIRO

Ja ne nosim kotulu ja sam muško.

BARBA TONKO

A jesi li muško Špiro? Da si muško ne bi brata onako tretirao, nego bi ga poštovao i pomagao ka' što ti je otac njegovoga. Da si pravo muško Špiro ne bi se škerce po vaz dan činio sa onim jadnim Fedrikom i zavlacio ga da ćeš mu sestru dat' ako postane šjor. A dobro svi znamo da to radiš da bi ga odvojio od Iva. Svi to znaju sem onaj jadnik. Ne bi se tako igra sa nečijim životom i ljubavlju da što valjaš. Nego ti ne znaš što je ljubav. Ti si jedno ništa. Tebe treba dobro prebit' da ti se izbači to zlo iz tebe. Ti nijesi ništa Špiro do jedna obična pizduljina muška, kojoj pare, koje ti je otac zaradio, daju moć i sigurnost pa se zato tako ponašaš. Da si ti u Ivovu kožu ti bi se davno sa ove ponte bačio i utopio. E to si ti Špiro. Slabić.

Špiro stoji pognute glave i sluša ne mrda.

BARBA TONKO

Ajde sad mrš doma i da te više nisam ni vidio ni čou da si kome kakvu pakost napravio jer ću te raščerečit. Jesi li čuo?

Špiro klimne glavom al ne mrda.

BARBA TONKO

Ajde bježi mi s očiju.

Špiro ga samo kraičkom oka pogleda i krene polako, ode kao pokisao. Barba Tonko nervozno ode u žbunje. Kako svi odu, Fedriko izade, skida sako sa sebe, otkopčava košulju, skida je, baca sve po ponti. Dolazi do kraja ponte, spusti se niz pontu u vodu sa pantalonama, pokvasi se, izade na pontu, sjedne i zagleda se u daljinu.

XIV SCENA

Ispred kapije od crkve sv.Nikole u Prčnju. Stoji Fedriko, sam, obučen u svoju staru ošporkanu garderobu. Nailazi Ivo. Primijeti da Federiko više nije napirlitan, ali ipak krene da prođe pored njega da mu se ne javi.

FEDERIKO

Ivo!

Ivo zastane al se ne okreće ka njemu.

FEDERIKO

Oprosti mi Ivo, molim te. Ako mi oprostiš kunem ti se sad da ću ti bit najodaniji prijatelj dok sam živ. Nikad te više neću iznevjeriti. Za tebe ću sve uradit. Poštovaću te do kraja života i gledat ka' brata.

IVO

Samo mi nemoj bit brat ka' Špiro?

Zastanu malo, pa krenu da se smiju. Ivo se okrene zagrlji jako Fedrika. Potapše ga po po leđima i krenu ka kapiji.

IVO

Oprošteno ti je Fedriko i prije no si pita.

Federiko se ozari od sreće. Odu obojica kroz kapiju.

XV SCENA

U kući kod Iva. Ivo donosi očevu garderobu ispred vrata od kupatila. Kucne na vrata.

IVO

Barba Tonko, evo ti roba.

Barba otškrine vrata, provuče ruku i uzme garderobu od Iva. Idem samo do Anđele sad ću ja, a ti uđi i sjedi u trepzariju da ručamo.

BARBA TONKO

(iz pozadine)

Važi Ivo. Hvala.

Ivo ode na sprat do sestre. Iz kupatila izlazi Barba Tonko, obrijan, ošišan, sređen. U kuću ulazi Kata sa korpom punom raznih namirnica. Kad ugleda barbu, oduzme se kao da je vidjela duha, korpa joj ispadne iz ruku sve se prospe po hodniku.

KATA

Marko! Živ si.

BARBA TONKO – MARKO

Jesam moja dobra Kate.

Kata se zatrči Marku u zagrljaj. Marko je zagrlji. U toliko dolazi Ivo, gleda, čudi se. Marko pusti Katu. Ivo ugleda strica i ne može da vjeruje.

IVO

Striko Marko. To si cijelo vrijeme bio ti. Ti si živ.

Zatrči se na njega. Marko se nasmije i prigrlji ga.

MARKO

Jesam moj Ivo, to sam bio ja. Rekao sam ti onda još kad sam odlazio da te neću napustiti.

IVO

Ali ja sam mislio...

KATA

Ajte ovamo za sto da postavim da se jede.

Oni dvojica uđu, sjednu za sto. Kata ode u kuhinju.

IVO

Pa je li ono sa brodom stvarno bilo? Da su vas francuzi zarobili bačili u more, da si plivao...?

MARKO

Jeste Ivo, bilo je, samo se nisam ja utopio, nego barba Tonko, kojeg sam držao jer je bio povrijeđen i plivao tako s njim, dok je bio živ. A onda sam ga morao pustiti da bih sebe spasio. Isplivao sam u neko malo mjesto u Francuskoj. Dok sam došao do Trsta pa do ovamo sav sam zarastao, brada, kosa, i dodjem pred kuću sretnem Špira, nasmijem mu se, a on uzme neki štap i gurne me i kaže: Izađi mi iz dvorišta ne dajemo milostinju skitnicama. I tu sam vidio da moj sin nije onakakv kakvog sam ga učio da treba da bude i odlučio sam da ostanem skitnica da vidim kakav je. I eto dalje znaš.

Kata dolazi donosi ručak. Sipa im, svi su srećni nasmijani, razgovaraju.

XVI SCENA

Veče na ponti. Dolazi Marko Vizin Ivov stric.

MARKO

Pošto sam se razotkrio Ivu i Kati, pošao sam kući, žena i Sofija su se obradovale kao nikad dod tada. A Špiro? On me je dobro zapamtio. Njega sam ostavio bez ičega. Od svog bogatstva i svih brodova njemu sam ostavio samo jednu batanu u koju su s brodova prenosili robu do obale. Pa je mora s njom počet ka nekad moj otac što je počinjao. Ivo i Fedriko su ostali projatelji do groba. A Anđela... (spusti tužno glavu) Tu nam ni šoldi nisu pomagali. Fedriku sam dao ruku moje kćeri Sofije. Njih dvoje su imali sina Fridriha i dvije kćeri. Iva sam školovao dalje. Sa osamnaest je položio za kapetana duge plovidbe. Dao sam mu da bude kapetan broda dok nije zaradio dovoljno da sam sebi kupi brod. Poslije više godina rada i odricanja sakupio je dovoljnu količinu novca i u 44. godini života poručio brod kod Andrije Zanona, poznatog graditelja iz Rijeke. Ivo je svoj brod nazvao SPLENDIDO. I tako je Ivo ispunio dječjački san. Mogao sam mu ja prepisati i dati brod, zaslužio je. Ali nisam htio jer znam da onda ne bi bio srećan kao tog dana kad je sam kupio svoj brod.

Sina Sofije i Fedrika, Fridriha, koji je tada imao svega 18 godina Ivo je imenovao u poručnika i poveo ga sa sobom na put oko svijeta. Pitate se što nije Fedriko išao s njim kad im je to bio zajednički san. Nije jer je Ivo uvidio da Fedriko nije imao taj žar za plovidbom kao on. Ivo nije htio da ovaj na silu ide s njim i ako je Federiko htio sve uraditi za Iva, pa eto i protiv svoje volje otići na put oko svijeta. Medjutim Ivo je taj žar uočio kod Federikovog sina Fridriha koji je još kao dječak počeo da radi kod njega kao mali od palube. I odlučio da Fridriha unaprijedi u poručnika i da sa njim krene u avanturu i oplovi svijet. Tako je i bilo. Ivo je ispunio svoj san i svoje obećanje Špiru da će biti i bogatiji i slavniji od njega ili mrtav. Dalje znate, a sad znate i kako se sve to zbililo.

Marko odlazi. Na pontu dolazi Ivo u ruci nosi brodić Anđela sa prelijepim jedrima (koji je sam napravio). Sjedne na pontu. Preko mora se čuje gradonačelnikov govor, povodom otvaranja spomenik Ivu Vizinu.

GRADONAČELNIKOV GLAS

Car Franjo Josip I. odlikovao je kapetana Iva Vizina počasnom bijelom zastavom „Merito Navale“, koja se dodjeljivala za zasluge u trgovačkoj mornarici i viteškim križem reda Franje Josipa.

Tako je Ivo Vizin postao prvi Bokelj koji je oplovio svijet i koji dobio tu počasnu nagradu.

Dok ide govor, na pontu dolazi Federiko sa Sofijom. Staju iza Iva, a za njima dolazi i Anđela, koja sjeda pored Iva. Ivo je poljubi u obraz. Uzima brodić Anđela i pušta ga u more. Prvo se čuje aplauz preko mora sa svečanosti otvaranja spomenika, a onda i sa ponte Fedriko, Sofija, Anđela i Ivo aplaudiraju puštanju brodića Anđela. Federiko i Sofija stoje zagrljeni na pontu, a Ivo i Anđela naslonjeni glavom jedno na drugo, gledajući tako kako se brodić Anđela udaljava od ponte.

KRAJ!